

A MUNKAVÉDELEM ÉS A MUNKAEGÉSZSÉGÜGY ÖSSZEFÜGGÉSEI A KÖRNYEZETTUDATOSSÁGGAL, KIEMELTEN A KISKERESKEDELMI SZEKTORBAN

GINOP-5.3.5-18-2020-00167

„A kiskereskedelmi szektor
környezettudatosságának felmérése és
növelése a konvergencia régiókban” projekt

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A KISKERESKEDELMI TEVÉKENYSÉG ÁGAZATI SAJÁTÓSÁGAI, JELLEMZŐI

Magyarországon a kereskedelmet a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: “Kertv.”) szabályozza. A Kertv. 2.§ 9. pontja értelmében a kereskedelmi tevékenység: “kis-, illetve nagykereskedelmi tevékenység, valamint kereskedelmi ügynöki tevékenység”.

A nagykereskedők nagy tömegben adnak el termékeket és szolgáltatásokat az ügyfeleiknek, akik lehetnek nagy szállodaláncok, étteremláncok, vagy éppen **kiskereskedők, akik azután az árut a végső felhasználóknak, a nagyközönségnek értékesítik, jóval kisebb mennyiségben.**

A kiskereskedelem szervezeti formái, üzleti modelljei igen változatosak lehetnek, visszatükrözve a fogyasztói igényeket, a szabályozási előírásokat.

A kiskereskedő sikere azon múlik, hogy képes-e a fogyasztói igényeknek megfelelő árut a választékában tartani, megfelelő módon és a legjobb helyen, a legjobb áron kínálni a potenciális vevő számára.

A kiskereskedelem eredendően helyi kötődésű vállalkozásnak számít, ezért a belépési korlátok viszonylag alacsonyak. Ebből adódik, hogy **a kiskereskedelmi vállalkozások nagy része mikrovállalat** méretű, kevesebb mint 10 főt foglalkoztat.

Összességében a kiskereskedelmi foglalkoztatottak túlnyomó részét a mikro- és a nagy kereskedelmi vállalatok foglalkoztatják, következésképpen a méretskála két végén található a foglalkoztatottak döntő többsége. Az egyik véglet a helyi igényekhez való alkalmazkodásból, a másik a méretgazdasági előnyök kiaknázásából próbál versenyelőnyt kovácsolni magának.

KÖRNYEZETTUDATOSSÁG

Mit értünk környezettudatosság alatt?

A környezetvédelmi szabályozás módszerei (jogi és gazdasági eszközök) arra szolgálnak, hogy a környezetvédelem külső motivációját kialakítsák. Ezek hatékonysága azonban nagyban függ attól, hogy a társadalom mennyire hajlandó együttműködni a hatóságokkal.

A társadalom és az egyén közös érdeke a természeti értékek megőrzése, különösen a termőföld, az erdő, a felszín alatti és feletti vízkészlet védelme, az ember biológiai létfeltételeinek óvása. Az egészséges környezethez való jog elválaszthatatlan az „emberi léthez”, az emberi élethez való jogtól.

TÁRSADALOM – GAZDASÁG – KÖRNYEZET

A társadalmi feladatok, célok, stratégiák nem fogalmazhatók meg gazdasági, illetve környezeti feladatok, célok, stratégiák nélkül, és fordítva sem. A gazdasági növekedés erőteljes, de a javak elosztása továbbra is igazságtalan, és környezeti szempontból egyre inkább fenntarthatatlan.

A fenntarthatóság és környezettudatosság a legtöbb nagykereskedőnél valamilyen formában meghatározó stratégiai szemponttá vált az elmúlt években.

A környezeti és közösségi tényezők érezhetően formálják a kereskedelmi piacot, és egyre inkább általánossá válik az a gondolkodás, ami kiemelt jelentőséget biztosít a környezettudatos gondolkodásnak valamint a fenntartható fejlődés szem előtt tartásának.

MUNKAVÉDELEM ÉS MUNKAEGÉSZSÉGÜGY

munkavédelem = munkabiztonság + munkaegészségügy

munkahigiéne + foglalkozásegészségügy

A **munkavédelem** mindent magában foglal, ami a munkahely és a munkavállaló interakcióját befolyásolja az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés kapcsán. A munkavédelemben a legátfogóbb jellegű szolgáltató tevékenységet a foglalkozás-egészségügyi szolgálat nyújtja, mivel a munkavédelmi törvény szerint a szolgáltatás biztosítása valamennyi szervezett munkavégzésben foglalkoztatott számára kötelező

A **munkaegészségügy** a munkavédelem része.

A munkaegészségügyben a munkahigiéne a munkakörnyezettel, és annak károsító hatásaival, a foglalkozás-egészségügy pedig a munkavállaló állapotával foglalkozik.

A munkaegészségügy hatáskörébe tartozik a munkával kapcsolatos egészségügyi követelmények meghatározása, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés és munkakörülmények biztosításában való közreműködés.

A **munkabiztonság** célja a balesetmegelőzés, ha már bekövetkezett baleset, akkor annak kivizsgálása, valamint az ismétlődések megakadályozása.

A KISKERESKEDELMI TEVÉKENYSÉG ERGONÓMIAI VESZÉLYEI

ERGONÓMIA = az ember-gép-munkakörnyezet kapcsolatát vizsgáló tudományág.

Az árukezelésben, az áruk elosztásában elkerülhetetlen azok átcsoportosítása, ami valamilyen anyagmozgatás formájában valósul meg. Ez lehet segédeszköz nélküli, ún. kézi anyagmozgatás – amely az anyagmozgatás legősibb és legegyszerűbb módja –, egyszerű segédeszközökkel és gépi hajtású targoncákkal végzett anyagmozgatás.

Az anyagmozgatással kapcsolatos munkabiztonsági ismeretek fontosságát az annak összetettségéből adódó veszélyek, és az ágazatban előforduló balesetek számossága adja.

A kézi anyagmozgatás és a segédeszközzel végzett anyagmozgatás veszélyei:

- a) **kézi tehermozgatás:** olyan terhek, egy vagy több munkavállaló által történő szállítása, tartása, – beleértve azok felemelését, levételét, letevését, tolását, húzását, továbbítását vagy mozgatását – amelyek jellemző tulajdonságaik vagy a kedvezőtlen ergonómiai feltételek miatt a munkavállalóknak – különösen – hátsérülést okozhatnak;
- b) **hátsérülés:** elsősorban a gerinc és a mellette levő lágyrészek sérülése (húzódása, szakadása, bevézése), valamint tartósan fennmaradó kóros állapotot okozó betegségének kialakulása.

AZ ANYAGMOZGATÁS VESZÉLYFORRÁSAI:

A teher:

A teher kézi mozgatása elsősorban akkor jelentheti hátsérülés kockázatát, ha a teher

- nem kézreálló vagy nehéz fogni,
- túl nehéz vagy túl nagy,
- instabil vagy tartalma elmozdulhat,
- olyan módon helyezkedik el, hogy annak mozgatása során nincs lehetőség a törzs közelében történő elhelyezésére, vagy a törzs hajlításával vagy elfordításával lehet tartani, illetve mozgatni,
- körvonalai (felszíne) vagy halmazállapota (állaga) miatt valószínű, hogy a munkavállaló sérülését okozza ütközés esetén.

Szükséges fizikai erő kifejtés:

A fizikai erő kifejtés elsősorban hátsérülés kockázatával akkor járhat, ha a tehermozgatás túl megerőltető, csak a törzs elcsavarodásával kivitelezhető, a teher hirtelen elmozdulhat, a test labilis helyzetében következik be, ha nem kerülhető el, hogy előrehajolt helyzetben történjék az emelés.

A MEGELŐZÉS, A VÉDELEM MÓDJAI:

- **A baleseti veszélyforrások csökkentésének legalapvetőbb módja, a kézben történő árumozgatás távolságának, ezzel együtt a gerinc és hátizomzat terhelési időtartamának, valamint a kéz-kar, a lábak kifáradásának elkerülése.**
- **Mindig használni kell a munkáltató által az adott munkavégzéshez biztosított és szükséges egyéni védőeszközöket: védőkesztyűt, védő lábbelit. Szigorúan tilos a gyűrű, karkötő és nyaklánc használata!**
- A kiskereskedelmi egységekbe az áru valamilyen egységgrakományként érkezik. „Az egységgrakományok egyedi darabárukból, csomagolt ömlesztett anyagokból árualátétek, rakodólapok stb. használatával vagy egyéb módon (átkötéssel, kötegeléssel, zsugorfóliás burkolással) képzett mozgatási-tárolási egységek.
- Amennyiben az egységgrakomány átmeneti tárolása szükséges, feltétlenül figyelembe kell venni annak halmazhatóságát – azaz, legfeljebb hány egység rakható, vagy egyáltalán nem rakható egymásra. Mivel ez azonos, de más termelőtől, forgalmazótól érkező árufeleslegeknél sem egységes, ezt a forgalmazó az egységgrakományon szinte minden esetben feltünteti.
- A munkáltatónak általános tájékoztatást kell nyújtania a munkavállaló részére és – amennyiben ez lehetséges – a legpontosabb információt kell adnia a munkavégzés megkezdése előtt
 - a) a teher súlyáról (tömegéről), továbbá
 - b) egyenlőtlen tehereloszlás esetén a súlypontról vagy a teher legnehezebb oldaláról.

ZÁRT, SZŰK MUNKAHELYI LÉGTÉRREN VÉGZETT MUNKA ÉLETTANI HATÁSAI

A kiskereskedelmi tevékenység egyes munkafolyamatainál nem beszélhetünk a jogszabály szerinti „zárt, szűk munkahelyekről”. A jogszabályban és a szabványban a huzamos emberi tartózkodásra nem tervezett olyan munkateretek tartoznak e fogalomkörbe, ahonnan körülményes, bonyolult a kijutás, és belső terében például az egészségre veszélyes légállapotok fordulhatnak elő.

Bezártság érzés: az a pszichés feszültség, mely az egyén mozgásterének fizikális korlátozottságából, a személyi környezettől való elzártságából adódik (szűk, zárt térben egyedül végzett munka vagy folyamatos tartózkodás, pl. talajszint alatt végzett munka).

A kereskedelemben a rosszul kialakított – magas állványos, magas polcos, szűk folyosós – raktárak, magasra halmozott egységgravományok keskeny közlekedési utakkal kialakított tárolóterei képesek olyan pszichés hatást kelteni, amelyben – különösen a munkáját egyedül végző munkavállalónál – kialakulhat zártság érzése.

Megoldás:

- munkaterület megfelelő – szellős, áttekinthető kialakítása,
- az egyszemélyes munkahelyek számának csökkentése,
- időben és térben váltakozó munkaterhelés,
- a munkafeladatok variálásával.

EGYOLDALÚ MEGTERHELÉS, GYAKRAN ISMÉTLŐDŐ, KISMOZGÁSÚ MUNKAFÁZISOK KÉZRE, ALKARRA KIFEJTETT EGÉSZSÉGI HATÁSAI (MSD)

A kézi tehermozgatás (ezek közül is kiemelve a különböző terhek felemelését, tartását, lerakását, tolását, húzását, hordását), munka közbeni kényszerszertartás, monoton munka, kézzel végzett ismétlődő munkamozdulatok gyakran vezetnek az izmok, inak, kisízületek túlterheléséhez, fájdalomhoz, visszafordítható, súlyosabb esetben visszafordíthatatlan megbetegedéséhez.

Számos olyan munkakör van a kiskereskedelemben, amelyekben a munkatevékenység a váz-izomrendszerre, ezen belül is a kéz és alkar izmaira, inaira, kisízületeire megterhelést jelent. Példa:

- az árazó gép használata,
- a csomagolási munkaműveletek,
- a pénztárgép használata,
- a segédeszköz nélküli áruszállítás,
- a pék- és édesipari termékek előállításának egyes fázisai, stb.

Nagy általánosságban azokat a munka műveleteket nevezük gyakran ismétlődő munka mozdulatoknak, amelyek során a munkavállaló egy műszakban több százszor, akár több ezerszer ugyanazt a kéz- vagy alkarmozdulatot végzi.

MUNKAHELYI PSZICHÉS MEGTERHELÉS A KISKERESKEDELEMBEN

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. Törvény szerint:

„Pszichoszociális kockázatnak minősül a munkavállalót a munkahelyén érő azon hatások (konfliktusok, munkaszervezés, munkarend, foglalkoztatási jogviszony bizonytalansága stb.) összessége, amelyek befolyásolják az e hatásokra adott válaszreakcióit, illetőleg ezzel összefüggésben stressz, munkabaleset, lelki eredetű szervi (pszichoszomatikus) megbetegedés következhet be.”

A pszichoszociális kockázatok főként a munka tervezésével, kialakításával, szervezésével és irányításával kapcsolatosak, de szoros összefüggést mutatnak a munka világának változó gazdasági és társadalmi környezetével is.

A pszichoszociális kockázatok – mint pl. a munkahelyi stressz – ugyanis már nemcsak a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztetik, hanem szervezeti, nemzetgazdasági és társadalmi szinten is éreztetik a hatásukat.

MUNKAHELY PSZICHÉS MEGTERHELÉSE A KISKERESKEDELEMBEN II.

A munkavédelmi törvény új feladatot meghatározó hivatkozott rendelkezése az ún. általános megelőzési követelmények között jelenik meg. E szerint „az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében a munkáltató köteles figyelembe venni a következő általános követelményeket:

- veszélyek elkerülése;
- a nem elkerülhető veszélyek értékelése;
- a veszélyek keletkezési helyükön történő leküzdése;
- az emberi tényező figyelembevétel a munkahely kialakításánál, a munkaeszközök és munkafolyamat megválasztásánál, különös tekintettel az egyhangú, kötött ütemű munkavégzés időtartamának mérséklésére, illetve káros hatásának csökkentésére, a munkaidő beosztására, a munkavégzéssel járó pszichoszociális kockázatok okozta igénybevétel elkerülésére;
- a műszaki fejlődés eredményeinek alkalmazása;
- a veszélyes helyettesítése veszélytelennel vagy kevésbé veszélyessel;
- egységes és átfogó megelőzési stratégia kialakítása, amely kiterjed a munkafolyamatra, a technológiára, a munkaszervezésre, a munkafeltételekre, a szociális kapcsolatokra és a munkakörnyezeti tényezők hatására;
- a kollektív műszaki védelem elsőbbségé az egyéni védelemhez képest;
- a munkavállalók megfelelő utasításokkal történő ellátása.

KISKERESKEDELEMRE JELLEMZŐ FOGLALKOZÁSI MEGBETEGEDÉSEK

Magyarországon a 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet a foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról foglalja össze a foglalkozási megbetegedésekkel kapcsolatos teendőket.

A rendelet a foglalkozási megbetegedést a következőképp foglalja össze: a munkavégzés, a foglalkozás gyakorlása közben bekövetkezett olyan heveny és idült, valamint a foglalkozás gyakorlását követően megjelenő vagy kialakuló idült egészségkárosodás,

- a) **amely a munkavégzéssel, a foglalkozással kapcsolatos, a munkavégzés, a munkafolyamat során előfordul fizikai-, kémiai-, biológiai-, pszichoszociális és ergonómiai kóroki tényezőkre vezethető vissza,**
- b) **illetve amely a munkavállalónak az optimálisnál nagyobb vagy kisebb igénybevételének a következménye.**

A rendelet pontosan leírja a foglalkozási megbetegedés (akár gyanújának is) bejelentési folyamatát, a munkáltató és a foglalkozás-egészségügyi orvos teendőit a bejelentéssel, kivizsgálással és az intézkedések meghozatalával kapcsolatban. A foglalkozási megbetegedés vagy ennek gyanújának hatósághoz történő bejelentése az első észlelő orvos feladata. Foglalkozási betegségekről beszélve le kell szögezni, hogy nem a kiskereskedelmi tevékenység az, ahol a legtöbb foglalkozási betegség előfordulhat, hiszen vannak olyan ágazatok, ahol elfordulásuk lényegesen jellemzőbb, például a bányászat, nehézipar, közlekedés, feldolgozóipar stb.

KISKERESKEDELEMRE JELLEMZŐ EGYÉB FOGLALKOZÁSI MEGBETEGEDÉSEK

Egyéb foglalkozási betegségek:

- Fizikai kóroki tényezők által okozott foglalkozási betegségek olyan kiskereskedelmi egységekben fordulhatnak elő, ahol zajos gépeket, berendezéseket is használnak, vagy olyan kéziszerszámokat, amelyek kéz-karra kifejtett vibrációs hatása lehet.
- Kémiai kóroki tényezők által okozott foglalkozási betegségek leginkább olyan kiskereskedelmi egységekben fordulhatnak elő, ahol az előre csomagolt vegyi termékek forgalmazása mellett a helyszínen végzik az egyes vegyi áruk keverését, adagolását, például a megfelelő szín elérése céljából.
- Biológiai kóroki tényezők által okozott foglalkozási megbetegedések kisállatkereskedésekben, zöldséget, gyümölcsöt vagy nyers élelmiszereket forgalmazó egységekben, virágárusoknál stb. fordulhatnak elő leggyakrabban.
- Nem optimális igénybevétellel, ergonómiai kóroki tényezőkkel kapcsolatos megbetegedések (a korábban részletesen leírtak mellett) a kézi anyagmozgatással, nem optimális testhelyzetben végzett munkavégzéssel kapcsolatosak.

ALLERGIÁS MEGBETEGEDÉSEK A KISKERESKEDELEMBEN

- Por- és fémallergiák

- **nikkel**

A nikkel számos termékben előfordulhat, például ékszerekben, fém óraszíjakban, szemüvegek fém kereteiben, mobiltelefonok külső burkolatában, stb. A kiskereskedelemben az egyik legismertebb fémallergiával kapcsolatos foglalkozási megbetegedés a pénztárosok nikkelallergiája.

Fémallergia-gyanú esetén a munkavállalót allergiavizsgálatra szükséges küldeni, és akinél a nikkelallergia igazolódik, annak pénztáros munkakörben való foglalkoztatása nem ajánlott.

- **por**

A különböző gabonaféleségek és élelmiszer-kiegészítők pora, azoknak pollenekkel, penészgombákkal, raktári atkákkal való szennyeződése foglalkozási porallergiát, allergiás eredetű légzőszervi betegségeket, súlyosabb esetben foglalkozási asztmát okoz, ami elsősorban a pékeket érintheti.

A tünetek akár rögtön az expozíció után, akár néhány órával később jelentkezhetnek, esetleg éjszaka, így az összefüggés a munkahelyi tevékenységgel nem mindig nyilvánvaló. Gyakran javulás tapasztalható, ha a munkavállaló távol van a munkától, a hétvégén vagy szabadság idején.

JAVASOLT, KÖTELEZŐ ELLENŐRZÉSEK

A napi első használatba vétel előtt a tőle elvárható módon minden munkavállalónak ellenőriznie kell a közvetlen érintés elleni védelem megfelelőségét. Ellenőrizni kell, hogy a villamos berendezés burkolata, vezetékének szigetelése ép, azon a biztonságos használatot akadályozó sérülés, átalakítás nem történt. Ez igaz a kézben tartott készülékekre (pl. elektromos kések), a takarításhoz használt eszközökre és az ún. telepített eszközökre – szeletelő-, daráló-, fóliázógépekre –, sőt még a pénztárgépekre is. Különösen kiemelt figyelmet kell fordítani a mozgatható hűtő/fagyasztó tárolókra, az egyre terjedő bolti látványkemencékre. Sérült, nem megfelelően minősített berendezés nem használható!

A hibás készüléket csak az arra kijelölt karbantartó szakember javíthatja.

Esetenkénti szerelői ellenőrzést kell végezni a villamos hálózaton, vagy a villamos berendezésen végzett átalakítás, javítás, illetve a berendezés felszerelése, áttelepítése után a munka befejeztével.

Háromhavi gyakorisággal kell ellenőrizni az áramvédő kapcsolók (korábban feszültségvédő kapcsoló) működőképességét.

Legalább évente szerelői felülvizsgálattal kell ellenőrizni – a rendeltetésszerű használat során kézben tartott – elektromos kéziszerszámok állapotát.

.

JAVASOLT, KÖTELEZŐ ELLENŐRZÉSEK II.

Három évenként szabványossági felülvizsgálattal kell meggyőződni az elektromos hálózat, és az arra kapcsoló/kötődobozban – nem dugós aljzattal, oldható módon – rákötött elektromos berendezés érintésvédelmi szempontú megfelelőségéről. Ezt dokumentálni kell: az összefoglaló jelentésnek mindenképpen tartalmazni kell a vizsgált hálózat, berendezés minősítését, amely MEGFELELŐ vagy NEM MEGFELELŐ lehet.

Nem megfelelő minősítés esetén az elektromos hálózatot, berendezést, munkaeszközt javításig közvetlenül életveszélyesnek kell tekinteni, használatát meg kell tiltani! A felülvizsgálat során előfordulhat olyan állapot, amely nem zárja ki a további használatot, de a vizsgált eszköz valamilyen javításra szorul. Az ilyen jellegű hibák elhárítására ütemtervet kell készíteni, amely alapján legkésőbb a megadott határidőig el kell végezni a szükséges javítást. A javítást dokumentálni kell, ahogyan a javítás utáni szerelői ellenőrzést is.

Hibás szerelésű – pl. szabadon lévő, feszültség alatt lévő vezetékvég – sérült szigetelésű vezeték vagy gépburkolat, nem működő érintésvédelmi berendezés, potenciálkülönbség a szabadon érinthető, nagy kiterjedésű fémszerkezetek felületén, áramütést okozhat. A szerkezeten áthaladó áram súlyos idegi, izomkárosodást, legrosszabb esetben halált okozhat.

A KISKERESKEDELMI TEVÉKENYSÉGGEL KAPCSOLATOS MEGTERHELÉS SÉRÜLÉKENY CSOPORTOKRA GYAKOROLT HATÁSA

Az egészségkárosító kockázatok közötti és/vagy a veszélyes munkavégzés bizonyos aktív korú munkavállalóknak akár fizikai állapotuk, akár életkoruk, akár élettani jellemzőik alapján egyáltalán nem megengedhető. Számos jogszabály és egyéb intézkedés védi a sérülékeny csoportokat a munkavégzésből származó expozícióktól, kockázatoktól.

Sérülékeny csoportba tartozónak minősül Magyarországon: a gyermek, a fiatalkorú, a várandós nő, a szoptató anya, az anyatejet adományozó nő, az idős korú és a megváltozott munkaképességű személy, illetve az a nő, aki nemrég szült.

Magyarországon a sérülékeny csoportok foglalkoztatását összefoglaló jogszabály a 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről. A jogszabály táblázatba foglalja a szóba jövő megterheléseket, a sérülékeny csoportokat, és tiltásokat rendel hozzá az egyes sérülékeny csoportokra vonatkozó megterhelésekhez.

A foglalkozás-egészségügyi orvos döntését körültekintő mérlegelésnek kell megelőznie. Mérlegelésre akkor kerülhet sor, amikor a tiltás a sérülékeny csoport minden tagjára nem vonatkoztatható. Ilyen megterheléseknél esetenkénti döntésre van lehetőség, amikor az orvosi vizsgálat, a munkakör ergonómiai kockázat-értékelése és a munkahelyi megterhelés-igénybevétel elemzése alapján kell a döntést meghozni.

HIDEGBEN VÉGZETT MUNKA ÉLETTANI HATÁSAI

- A munkahely hidegnek minősül, ha a várható napi középhőmérséklet a munkaidő 50%-nál hosszabb időtartamban, szabadtéri munkahelyen a +4 °C-ot, illetve zárttéri munkahelyen a +10 °C-ot nem éri el
- Az adventi időszakban az üzletek többsége valamilyen elkülönített szabadtéren fenyőfa vásárt szervez, de nem ritka az üzletek előtti karácsonyi halvásárló pultok, élőhalkínáló-medencék felállítása sem. Ezeken a munkahelyeken foglalkoztatott munkavállalók tevékenysége kifejezetten hidegben történő munkavégzésnek minősül. Szélcsendes időben a +4 °C feletti hőmérsékletet nem érzi nagyon hidegnek az ember, de ugyanez a hőmérséklet a viszonylagosan enyhe, 16 km/órás (~ 4,5 m/s) szél hatására fagypont alatti hidegérzettel válik egyenértékűvé.
- A hidegnek minősülő munkahelyeken meleg (+ 50 °C hőmérsékletű) teát is kell biztosítani a munkavállalók számára, a higiénés követelmények betartásával (személyenként és egyéni használatra kiadott ivópoharak stb.). A tea ízesítéséhez cukrot, illetve édesítőszert kell biztosítani
- Környezetszennyezés – adventi vásárok relációi

MELEGBEN VÉGZETT MUNKA ÉLETTANI HATÁSAI

Az a hőmérséklet, amelynél az egyén kellemesen érzi magát, személyenként eltérő. A hőérzetet a személyi tényezők (fizikai és pszichikai adottságok), a végzett tevékenység (szellemi, ülő vagy álló helyzetben végzett könnyű vagy nehéz fizikai munka) jellege és annak munkaenergia-igénye egyaránt befolyásolják. A hőérzetet befolyásolja a hősugárzás, a relatív páratartalom és a munkahelyi légtérben érzékelhető légáramlás sebessége is. Ezek adják együttesen az egyén **hőérzetét**.

A kiskereskedelemben hősugárzással a helyben sütött pékáruk előállításával foglalkozó munkavállalóknál kell számolni leginkább. Bár a kemencék, a sütési technológia fejlődése jelentősen megváltoztatták a pékek munkakörülményeit, megkönnyítették munkájukat.

Mit tehet a munkavállaló:

- mindenképpen kerülni kell a tartós hőhatást, mert az ilyen környezetben végzett munka előbb csak kellemetlen közérzetet okoz, de hosszabb időn át, fokozott expozíció hatására bekövetkezhet a munkavállaló szervezetének – maghőmérsékletének – megemelkedése,
- növeli a hőterhelés hatását a fokozott fizikai erő kifejtést igénylő munka: nehéz tárgyak mozgatása, intenzív testmozgással járó munkafeladat, a nagy izomerőt igénylő tevékenységek,
- a szervezet a test hőmérsékletének csökkentésére verejtékezéssel, ezzel együtt jelentős folyadékvesztéssel növeli a hőleadást, amit feltétlenül és rendszeresen pótolni kell.

MIT TEHET A MUNKAVÁLLALÓ, AZON TÚL, HOGY VISELI A SZÁMÁRA BIZTOSÍTOTT VÉDŐESZKÖZÖKET?

- Elengedhetetlen a személyi higiéne.
- Szabadon maradt testrészeit – arcát, orrát, fülét – kenje be vékonyan krémmel, szája szélét ajakápolóval. Ruházatát tartsa szárazon. Öltözködjön rétegesen.
- Szabadtéren, hűtőkamrákban, tárolóterekben, illetve a hűtött és fagyasztott termékek kezeléséhez mindig használjon megfelelő védőkesztyűt. Hideg, fagyos fémfelületet soha ne érintsen szabad kézzel!
- Keze, lába ujjainak mozgatásával, kezujjai masszírozásával serkentsse azok vérkeringését!
- Ha kezei nedvesek, hidegek és mégis izzadnak, minél hamarabb törölje kezét szárazra, mert a hideg és a nedvesség hatására az erek még inkább összehúzódnak, ami rontja a vérkeringést!
- Pihenőidejét használja fel okosan! Menjen meleg helyiségbe – de ott csökkentse észszerű mértékig rétegesen viselt ruházatát. Egyen, igyon. Fogyasszon kevés, de magas energiatartalmú ételeket. Folyadékpótlásul lehetőleg meleg italokat fogyasszon, amit nem kell a testének felmelegítenie. Semmiképp ne fogyasszon alkoholtartalmú italokat!
- A folyamatosan – látszólag indokolatlanul – hideg, fázós kezek általában valamilyen betegség tünetei, amit jelezni kell a munkahelyi vezetőnek, a foglalkozás-egészségügyi szakorvosnak, aki kezdeményezi a megfelelő szakorvosi kivizsgálást, kezelést.

MUNKAVÉDELEM, MUNKAEGÉSZSÉGÜGY ÉS A KÖRNYEZETTUDATOSSÁG

A munkahely minősége alapvetően befolyásolja a munkateljesítményt. Az irodai munkahelyek kialakítása, berendezése és működtetése számtalan olyan kérdést vet fel, a ami közvetve vagy közvetlenül hatással van az emberi és a természeti környezet védelmével.

A modern irodákban már egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a hűtés és a fűtés kérdéseire. Még a legkorszerűbb berendezések is sokféle egészségügyi kockázatot rejtenek, sajnos a régebbiek pedig ezek sokszorosát. A rosszul elhelyezett, helytelenül beállított, elhanyagolt légkondicionáló készülék nem csak az allergiásoknak okozhat problémákat. A megfázás, az allergia, a különböző bőrproblémák szinte teljesen egyértelmű magyarázata lehet egy rosszul tervezett rendszer, egy nem tisztított szűrő, vagy a túlzott használat.

A képernyővédők rengeteg energiát pazarolnak el. Amikor a képernyővédő aktiválódik, mind a képernyő, mind a videokártya használatban van és így feleslegesen fogyaszt energiát. Ha a számítógépet nem használjuk egy ideig, akkor az legyen kikapcsolva vagy készenléti állapotban. Ha nem megfelelő minőségű gépek előtt töltjük napjainkat, valóban káros következményeket tapasztalhatunk.

Nem elhanyagolható az alkalmazottak képzése és motiválása sem, hiszen rajtuk múlik, hogy mennyit használnak az amúgy környezettudatos termékekből, mennyit pazarolnak az egyre dráguló energiából, illetve mennyire képesek a cégek kultúrájának megfelelően gondolkodni. A környezettudatos viselkedés ma már egészen komplex gondolkodást igényel a vezetőktől és az alkalmazottaktól egyaránt.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Logisztikai és
Könnyűipari
Dolgozók
Szakszervezete

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE